

Zespół Szkół Żeglugi Śródlądowej

im. Bohaterów Westerplatte w Kędzierzynie-Koźlu

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNY

Wstęp

Program Wychowawczo-Profilaktyczny zakłada podmiotowe traktowanie ucznia, poszanowanie godności osobistej, umożliwianie rozwoju w sferze fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej. Nadrzędnym celem jest przygotowanie młodego człowieka do dokonywania takich wyborów, które nie będą szkodziły jemu samemu, ani innym.

Diagnoza środowiska szkolnego i sytuacji wychowawczej

Każdego roku przeprowadzana jest diagnoza środowiska, analizuje się potrzeby i zasoby szkoły z obszaru wychowania i profilaktyki w szkole na podstawie:

- propozycje wychowawców klas uwzględniające potrzeby uczniów,
- realizacja wniosków z ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego z poprzedniego roku szkolnego.

Przy opracowaniu programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły uwzględniono:

- wyniki diagnozy środowiska szkolnego i sytuacji wychowawczej uczniów,
- współczesne zagrożenia wśród młodzieży,
- potrzebę wychowania do wartości,
- priorytety kuratora oświaty
- rekomendacje MEN i GIS w związku z pandemią COVID-19

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny opiera się na działaniach w obszarze dydaktycznym i wychowawczym obejmującym całą społeczność szkolną (uczniów, rodziców, nauczycieli, pracowników administracji). Stanowi spójną całość z programem nauczania i koncepcją pracy szkoły, realizowany przez całą kadrę szkoły.

- Treści Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego ze wskazaniem na adresata.

A. Uczniowie (z uwzględnieniem potrzeb rozwojowych ucznia oraz rodzaju grup ryzyka)

- urzeczywistnianie wartości i przestrzeganie norm społecznych,
- uczenie najważniejszych umiejętności psychologicznych i społecznych np.: umiejętności radzenia sobie ze stresem, nawiązywania i podtrzymywania

dobrych kontaktów z ludźmi, odpierania presji otoczenia i grupy rówieśniczej itp.,

- rozwijanie umiejętności prowadzenia zdrowego trybu życia,
- motywowanie do podejmowania osobistych wyborów i postanowień przez uczniów,
- uczenie akceptowanych społecznie sposobów spędzania czasu wolnego,
- przekazanie rzetelnej i adekwatnej wiedzy o konsekwencjach zachowań ryzykownych.

B. Rodzice

- podnoszenie wiedzy i umiejętności wychowawczych rodziców
- współudział rodziców przy rozwiązywaniu konfliktów klasowych i szkolnych,
- pomoc rodzicom w rozwiązywaniu problemów dziecka.

C. Nauczyciele

- prezentowanie prawidłowych wzorców zachowań przez nauczycieli (i innych pracowników szkoły),
- podnoszenie wiedzy i doskonalenie kompetencji wychowawczych nauczycieli,
- rozwijanie umiejętności dobrej współpracy nauczyciele-rodzice,
- wyciąganie odpowiednich konsekwencji przez nauczycieli (i innych pracowników szkoły) wobec nieprawidłowych zachowań uczniów.

I. Podstawa prawna w oparciu o które realizowany będzie Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. Nr 78 poz. 483 z późn. zm. - art. 48, 53, 54, 70, 72);
2. Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989r. (Dz. U. z 1991 Nr 120 poz. 526 z późn. zm. - art. 3, 19, 33)
3. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017r. poz. 59)
4. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.);

5. Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017r. poz. 1591)
6. Rozporządzenie MEN z dnia 17 czerwca 2016r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2016r. poz. 895)
7. Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2017r. poz. 1578)
8. Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2015r. poz. 1249)
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249);
10. Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487);
11. Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2016r. poz. 783);
12. Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (t. j. Dz.U. z 2015 r. poz. 298);
13. Statut Szkoły

II. **Założenia programu.**

- Działania wychowawczo-profilaktyczne rozumiane są jako zapobieganie występowaniu niepożądanych procesów i zjawisk, określanych jako przejawy patologii życia społecznego; jako system działań wzmacniających lub podtrzymujących różne, dodatnie społecznie postawy uczniów w toku wychowania. Realizowane są podczas

działalności edukacyjnej szkoły, m.in. w ramach godzin wychowawczych i w postaci różnych odrębnych zajęć profilaktyczno-edukacyjnych.

- Profilaktyka oraz działania wychowawcze powinny koncentrować się na wzmacnianiu czynników chroniących takich jak:
  - a. rozwijanie zainteresowań uczniów oraz przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym (zainteresowanie nauką szkolną);
  - b. wspomaganie rozwoju moralnego uczniów (respektowanie norm społecznych, wartości i autorytetów), szkoła wspomaga rozwój uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji;
  - c. stwarzanie uczniom możliwości przynależenia do pozytywnych grup rówieśniczych: kół zainteresowań, zespołów sportowych, muzycznych, itp. (przynależność do pozytywnej grupy rówieśniczej);
  - d. wspomaganie rodziców w prawidłowym pełnieniu przez nich funkcji wychowawczych (silna więź emocjonalna z rodzicami).
- Działalność wychowawczo-profilaktyczna szkoły pozostaje w ścisłym związku z działalnością wychowawczo-profilaktyczną w środowisku lokalnym, gdyż środowisko odgrywa ważną rolę w kształtowaniu osobowości ucznia. Pomocne jest w kształtowaniu odpowiednich postaw moralnych i przygotowaniu wychowanków do właściwych wyborów życiowych.

Aby działania wychowawczo-profilaktyczne odniosły właściwy skutek szkoła współpracuje z następującymi instytucjami:

- a) placówki kulturalno oświatowe,
  - udział w konkursach organizowanych przez placówki kulturalno-oświatowe,
  - uczestnictwo w seansach filmowych o charakterze profilaktycznym, patriotycznym;
- b) placówki oświatowo-opiekuńcze,
  - pomoc uczniom przejawiającym trudności w zachowaniu i nauce,
  - pomoc dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych,
  - praca z uczniem zdolnym,
  - udzielanie pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej,

- udział w prelekcjach organizowanych przez psychologów, pedagogów, lekarzy specjalistów;
- c) wymiar sprawiedliwości,
- W ramach oddziaływań profilaktyczno-wychowawczych ważne jest:
    - Wspieranie rodziców w dziedzinie wychowania zgodnie z ich wolą.
    - Oddziaływanie nauczycieli na uczniów w procesie edukacyjnym w sferze intelektualnej, psychicznej, zdrowotnej, estetycznej, moralnej i duchowej (działania szkoły na rzecz zdrowia i bezpieczeństwa uczniów).
    - Rozwijanie zdolności praktycznego stosowania wiedzy oraz rozbudzenie dociekliwości poznawczej ukierunkowanej na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna.
    - Uświadamianie uczniom celowości działań pozytywnych.
    - Przygotowanie uczniów do rozpoznawania wartości moralnych, dokonywania wyborów hierarchizacji wartości oraz poszanowania prawa.
    - Wpajanie zasad poszanowania i szacunku dla dobra wspólnego jako podstawy życia społecznego, respektowanie norm społecznych.
    - Rozbudzenie wrażliwości patriotycznej.
    - Rozpoznanie i zaspokajanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia.
    - Rozpoznanie indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia i czynników środowiskowych wpływających na jego funkcjonowanie w szkole.

III. **Cele programu.**

1. Wspieranie wszechstronnego rozwoju osobowego ucznia:

- a) kształtowanie sprawności fizycznej;
- b) profilaktyka prozdrowotna;
- c) kształtowanie postawy asertywnej z wyjątkiem obowiązków wynikających ze statutu szkoły;
- d) kształcenie umiejętności przyswajania wiedzy i wypowiedania się;
- e) kształtowanie zdolności spostrzegania i kojarzenia
- f) doradztwo zawodowe

2. Wartościowanie oraz ocena postaw, zjawisk i procesów związanych z życiem w społeczeństwie:

- a) Budzenie wrażliwości i kształtowanie postawy moralno-etycznej.

b) Wychowanie patriotyczne poprzez uczestnictwo w lokalnych imprezach patriotycznych, państwowych uroczystościach i świętach.

c) Uczenie szacunku do symboli narodowych

3. Przygotowanie do życia rodzinnego, zawodowego i społecznego w warunkach współczesnego świata:

a) wyrabianie nawyków: pracowitości, rzetelności, odpowiedzialności i wytrwałości;

b) kształcenie umiejętności poszukiwania informacji;

c) rozbudzanie wrażliwości patriotycznej;

d) poznawanie dorobku kultury regionalnej, narodowej i światowej.

e) stworzenie warunków bezpiecznego funkcjonowania szkoły.

f) stworzenie warunków powstania szkoły wolnej od zagrożeń.

g) zapobieganie poprzez odpowiednią działalność profilaktyczną takim uzależnieniom jak: alkoholizm, narkomania, niktynizm, lekomania, anoreksja, bulimia.

h) promocja zdrowego stylu życia.

i) utrwalenie postaw i zachowań społecznych warunkujących prawidłowy rozwój.

5. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2022/2023

- Wychowanie zmierzające do osiągnięcia ludzkiej dojrzałości poprzez kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, uzdalniających do odpowiedzialnych decyzji.
- Ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.
- Doskonalenie kompetencji nauczycieli do pracy z uczniami przybyłymi z zagranicy, w szczególności z Ukrainy, adekwatnie do zaistniałych potrzeb oraz kompetencji nauczycieli nowych przedmiotów wprowadzonych do podstawy programowej.
- Wspomaganie kształcenia w szkołach ponadpodstawowych w związku z nową formułą egzaminu maturalnego od roku 2023.
- Doskonalenie systemu kształcenia zawodowego we współpracy z pracodawcami – wdrażanie Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030.
- Rozwijanie umiejętności metodycznych nauczycieli w zakresie prawidłowego i skutecznego wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych

- w procesach edukacyjnych. Wsparcie edukacji informatycznej i medialnej, w szczególności kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych.
- Podnoszenie jakości kształcenia oraz dostępności i jakości wsparcia udzielanego dzieciom i uczniom w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych i integracyjnych.

IV. Załączniki do Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.